

Aan de Minister van Veiligheid en Justitie
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Hilversum, 12 maart 2015

Ref.: Best./MHA

Betreft: Wet modernisering Beslagverbod Roerende Zaken

Excellentie,

Op dit moment ligt het voorontwerp dd. 16 december 2014 van de Wet modernisering beslagverbod roerende zaken voor ter internetconsultatie. De Nederlandse Belangenvereniging van Gerechts-deurwaarders heeft behoefte haar reactie te geven op het voorontwerp.

De Nederlandse Belangenvereniging Gerechtsdeurwaarders, met als verkorte naam Deurwaarders-belangen.Nu (DB.NU) is een vereniging die de belangen van de bij haar aangesloten gerechtsdeurwaarders, haar leden, behartigt. Zij doet dit nadrukkelijk naast en los van de publieke beroepsorganisatie de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).

Nederland is een rechtsstaat. Een ieder dient zich aan het in Nederland geldende recht te houden, zowel de overheid als de burgers. Een van de fundamenteën van een rechtsstaat is rechtszekerheid. Dat betekent in de praktijk dat afspraken worden nagekomen, althans dat het nakomen van afspraken kan worden afgedwongen. Dat een ondernemer op open krediet durft te leveren en dat een beslissing van een rechter ten uitvoer kan worden gelegd.

De wetgever heeft de gerechtsdeurwaarder de exclusieve bevoegdheid gegeven titels ten uitvoer te leggen als daaraan niet vrijwillig wordt voldaan.

In boek 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv.) is geregeld hoe vonnissen ten uitvoer kunnen worden gelegd. In de artikelen 447 en 448 Rv. is bepaald op welke zaken de gerechtsdeurwaarder géén beslag mag leggen.

DB.NU deelt de publieke opinie dat de huidige regeling herzien dient te worden, echter DB.NU vreest dat het voorstel zoals dat nu ter consultatie voorligt, afbreuk doet aan het hoofdprincipe dat een schuldenaar zijn schulden moet betalen en daar met al zijn goederen voor instaat. Het behoeft geen betoog dat gerechtsdeurwaarders verstandig en prudent omgaan met het leggen van o.a. beslag op roerende zaken. Beroeps- en gedragsregels bieden daarvoor voldoende waarborgen.

Gerechtsdeurwaarders zijn vaak aangewezen op het leggen van beslag op roerende zaken als andere executiemiddelen geen of onvoldoende perspectief bieden. Het beslag op roerende zaken is bij uitstek geschikt om de waardevolle dialoog tussen de gerechtsdeurwaarder -als vertegenwoordiger van de schuldeiser- en de schuldenaar op gang te brengen. Het beslag roerende zaken is in de toekomst wellicht nog een van de schaarse contactmomenten waarbij de schuldenaar direct contact met de gerechtsdeurwaarder

- / -

heeft. Dat contact is belangrijk omdat veel schuldenaren in een sociaal isolement verkeren, geen hulp durven zoeken of domweg de weg naar hulp niet weten te vinden.

In toenemende mate wordt van de gerechtsdeurwaarder verwacht dat hij ogen en oren de kost geeft en dat hij alert is op de problematiek achter de voordeur. Hij vervult immers ook een belangrijke sociale maatschappelijke rol. Door de toenemende digitalisering zal de gerechtsdeurwaarder helaas steeds minder persoonlijk contact met de schuldenaar kunnen hebben. Het is daarom van essentieel belang dat gerechtsdeurwaarders in staat worden gesteld onderscheid te kunnen blijven maken tussen “niet-willers” en “niet-kunners”. Dat onderscheid kan vaak pas aan de voordeur –bij persoonlijk contact- worden gemaakt. Veel gerechtsdeurwaarders hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in instrumenten voor vroeg-signalering en zijn daardoor steeds beter in staat het in de vorige alinea bedoelde onderscheid te maken. Dat betekent dat de zorgvuldige afweging van het wel of niet leggen van beslag roerende zaken steeds beter wordt gegarandeerd. Om die reden pleit DB.NU om het beslag roerende zaken te handhaven met doorvoering van een enigszins verruimd beslagverbod, maar met een scherpere afkadering van de beslag-beperkende voorwaarden.

In het voorontwerp wordt aansluiting gezocht bij instanties als bedoeld in artikel 48 lid 1 onderdeel b of c van de Wet Consumentenkrediet het voorontwerp. Met die aansluiting wordt voorkomen dat de schuldenaar zich meldt bij minder gekwalificeerde schuldhulpverleners. DB.BU vraagt met klem om aansluiting bij de gedragscode schuldhulpverlening zoals de NVVK deze heeft vastgesteld in mei 2014. Schuldeisers hebben recht op duidelijkheid en dienen daarom vast te kunnen houden aan de termijnen zoals die in procesmatige bepalingen van voornoemde gedragsregels zijn bepaald.

Het huidige wetsvoorstel voorziet niet in termijnen en kent dus ook geen sancties bij overschrijding van de voor schuldeisers enigszins aanvaardbare termijnen zoals die bij voorbeeld in artikel 14 en 15 van de gedragscode schuldhulpverlening zijn gesteld.

DB.NU hecht bovendien sterk aan dwingende termijnen omdat ervaring leert dat in vele gevallen van schuldhulpverlening termijnen ruim worden overschreden en voorts de communicatie rondom voortgang van het traject vaak te wensen overlaat.

Gerechtsdeurwaarders krijgen bij een ongewijzigde doorvoering van het wetsvoorstel te maken met onbegrip van schuldeisers omdat vele dossiers in een vacuüm zullen terecht zullen komen. Er is geen zicht op voortgang en toch mag niets worden ondernomen.

Indien schuldhulp-trajecten niet binnen nader vast te stellen termijnen worden afgehandeld zal de gerechtsdeurwaarder gerechtigd moeten zijn de executie voort te zetten op een wijze die hij verantwoord acht. Van deze regel zal een stimulerende werking uitgaan richting schuldenaar (hij heeft belang om mee te werken) en schuldhulpverlener (deze krijgt anders van de schuldenaar het verwijt dat executie wordt hervat). DB.NU voorziet problemen rondom het begrip bovenmatig. De kwalificatie “bovenmatig” is voor eenieder anders, ook ingeval de bovenmatigheid in eerste instantie op de materiële waarde duidt en dus niet op de hoeveelheid zaken.

Los van de mogelijkheid om bij Algemene Maatregel van Bestuur nadere regels vast te stellen pleit DB.NU voor een beter kader met meer duidelijkheid voor alle partijen.

Beperking van beslagmogelijkheden ten laste van de schuldenaar heeft bijzonder nadelige gevolgen voor schuldeisers in het algemeen en het MKB in het bijzonder. Nadat een forse investering is gedaan in griffierecht beschikt de schuldeiser over een vonnis dat steeds moeilijker ten uitvoer kan worden gelegd.

Gerechtsdeurwaarders beschikken eind 2015 collectief over een digitaal beslagregister (DBR) dat zal moeten worden ingezien voordat een procedure wordt opgestart. Doel van het DBR is het voorkomen van kostenverhogende maatregelen indien betaling van de vordering niet te verwachten is. Indien in lijn van de invoering van het DBR tevens geen beslag mag worden gelegd op roerende zaken wanneer sprake is van schuldhulpverlening, zien schuldeisers hun vordering verdampen tot hooguit enkele procenten van de oorspronkelijke hoofdsom. In de ogen van de schuldeiser is dat meer dan onwenselijk.

Het huidige systeem is gebaseerd op maatregelen die de gerechtsdeurwaarder neemt om de druk op de schuldenaar op te voeren teneinde hem uiteindelijk aan het betalen te krijgen. In de praktijk onderneemt de moderne gerechtsdeurwaarder steeds meer initiatieven die ertoe bijdragen dat hij als schakel in de keten van hulpinstanties wordt opgenomen. Schuldeisers verlangen meer en meer dat de gerechtsdeurwaarder die rol vervult.

Voor gerechtsdeurwaarders is dus ook een preventieve taak weggelegd in onze rechtsstaat. Parallel met een herziening van het beslagverbod op roerende zaken kan door gerechtsdeurwaarders een positieve stimulans aan deze preventie worden gegeven door middel van de inzet van huisbezoeken en ontruimingspreventie. Ook ziet DB.NU het belang in van een proces-verbaal waaruit voor schuldeisers blijkt dat hun vordering op basis van de door de gerechtsdeurwaarder geconstateerde feiten geen verhaal aanwezig is. Binnen het huidige Btag is momenteel geen plek voor preventieve maatregelen die de gerechtsdeurwaarder in toenemende mate zal gaan nemen. DB.NU vraagt aandacht voor dat punt.

Het praktisch gezien elimineren van het beslag roerende zaken legt de bijl aan de wortel van de mogelijkheid om schulden te kunnen incasseren. Wanneer een schuldenaar weet dat hij niet kan worden aangesproken op zijn inboedel zal de drempel om nieuwe schulden aan te gaan of de prikkeling bestaande schulden toch proberen af te betalen sterk verminderen, dan wel verdwijnen. Daarmee wordt de kern van de rechtsovereenkomst in Nederland aangetast.

Vertrouwende hiermede een passende reactie te hebben gegeven. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Met Hoogachting namens het bestuur van de Nederlandse Belangenvereniging Gerechtsdeurwaarders

M.M.J. Hafkamp,
Bestuurslid

Directe contactgegevens:
Mail: mmj.hafkamp@deurwaardersbelangen.nu
Telefoon: 06-53383506